

Ohnesorg, Karel

Šedesát let Vladimíra Stupky

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. D, Řada literárněvědná. 1966, vol. 15, iss. D13, pp. 192-193

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/108532>

Access Date: 21. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

z Hájkovy kroniky) podal text v nové transkripci. Na rozdíl od Přehledu není v Antologii sledována slovenská literatura, přestože podle Švábova záměru měly obě práce tvořit jednotu.

Pozornosti zaslouží zvláště tato okolnost: Ačkoliv autor Antologie neztrácí ze zřetele vysokoškolské požadavky na studenty češtiny, přece má stále na mysli také potřeby praxe, tj. ty literární jevy, s nimiž se učitel při svém působení setkává nejčastěji. Proto ukázky provází jednak stručným výkladem s uvedením nejdůležitější literatury, jednak jazykovými a věcnými vysvětlivkami. Podobně jako v Přehledu připojuje Šváb i v Antologii otázky a úkoly, někde snad příliš elementární, jež však jistě mají svou funkci vzhledem k uživatelům obou prací, kteří se s materiálem budou muset vyrovnávat sami, bez průpravy v seminářích.

Teprve praxe ukáže, do jaké míry budou Švábovy knihy pomáhat posluchačům při jejich individuálním studiu. Zatím můžeme aspoň poznamenat, že v nich byl podniknut promyšlený pokus odstranit to, co vysokoškolské učitelé často zjišťují při zkouškách z dějin literatury — znalosti formální, jež nejsou podloženy četbou. To je ostatně specifický problém frekventantů mimořádných forem studia, protože část knih, zejména ze starší produkce, je mimo vysokoškolské centrum těžko dostupná. Teprve po vyřešení takových konkrétních problémů bude možno na studenty při zaměstnání klást v podstatě stejné požadavky jako na studenty interní.

Milan Kopecký

Profesor Leopold Zatočil šedesátiletý

Významné životní jubileum našeho předního germanisty Leopolda Zatočila (nar. 17. 10. 1905 v Židlochovicích) nemůže ve vědeckém tisku projít bez povšimnutí. Pohled na jubilantovu publikační činnost, která obsahuje téměř půldruhého sta položek, naznačuje, jak široká je oblast zájmů našeho „altphilologa“: od lingvistických příspěvků ke gótsčině (jejímž je Zatočil patrně už — nebo zatím — jediným významným znalcem) až po přínosné studie např. o prefigaci *ge-* v průběhu dějin německého jazyka.

Na tomto místě nás ovšem zajímají především Zatočilovy práce literárněvědné. Lze tu mluvit o studiích německých památek vzniklých na našem území a jmenovat především dílo *Cato a Facetus*, jež vzbudilo značný zájem germanistů, dále o osvětlení německých památek německo-českých, kde jubilant prokázal nezávislost staročeské *Alexandreidy* na německé skladbě Ulricha von Eschenbach a význam staročeského *Tkadlečka* pro německé zpracování *Der Ackermann aus Böhmen* a dále zjistil německou předlohu *Závlišovy* písně v jednom z leichů básníka *Frauenloba*. Zvláštním předmětem Zatočilova zájmu je postavení Slezska v komplexu vzájemných vztahů německo-českých.

K druhé významné oblasti Zatočilovy badatelské práce patří témata nordistická. Uvedme zejména monografii o *Staroseverské písni* o hunske bitvě a překlady ság, zejména *Ságy o Volsunzích*, opatřený glosářem, který prozrazuje zaslíbeného znalce.

Nepochybně uvidíme brzy další plody Zatočilovy píle a záviděníhodného přehledu v nových příspěvcích o českém a německém znění *Dalimilovy kroniky* a v poznámkách k Olomouckým povídkám E. Petru.

Leopold Zatočil vyplnil některé mezery v oblasti dějin starší německé literatury a zasloužil se o vypracování naší metodologické koncepce textové kritiky, vycházející z průzkumu meziliterárních vlivů.

Rudolf Merta

Šedesát let Vladimíra Stupky

Dne 13. ledna 1966 dožil se šedesátky doc. dr. Vladimír Stupka, CSc. Svě rodné Brno opustil Stupka jenom na dva roky, kdy po absolvování filosofické fakulty učil na gymnasiu v Ivančicích u Brna. Od r. 1931 působil Vl. Stupka trvale na středních školách v Brně — až do r. 1950, kdy přešel na filosofickou fakultu v Brně. Zde dosáhl hodnosti kandidáta filologických věd a habilitoval se pro obor dějin francouzské literatury.

Na filosofické fakultě v Brně zastával doc. Stupka řadu funkcí v odborech a pracoval po léta v odbočce Kruhu moderních filologů, jejímž je nyní předsedou. Přitom věnoval mnoho energie organizačnímu úsilí o rozvoj brněnské romanistiky a o její dobré vztahy k romanistickým katedrám na jiných fakultách v Československu.

Ve své vědecké a publikační činnosti zaměřoval se Stupka především na osvětlování vztahů mezi literaturou francouzskou a českou. Zaslíbené studie pak věnoval rozborům díla *Baudelairova*, *Verhaerenova*, *Apollinairova*, *Valéryho*, *Colettina*, *Salacrouova*, *Verlainova*, *Aragonova*, *Stilova*, *Guillevicova*, *Jammesova*, *bratří Tharaudů* aj. Řadu studií věnoval české i světové literatuře. Literární profil brněnského kraje podává jeho kniha *Svědectví krásy a písma*. Stupka se zúčastnil příprav kolektivních *Dějin francouzské literatury* a *Francouzského literárního slovníku*. Z jeho

přednášek o světové literatuře, které koná na filosofické fakultě, vyplynula skripta *Vybrané kapitoly ze světových literatur I*. Vedle své vědecké činnosti publikoval Stupka knihu povídek *Pěšiny* a román *Žiznių u pramene*.

Bylo by nesnadné podávat bibliografický přehled dosavadního Stupkova díla. Vždyt představuje na 200 staří, na 100 článků revuálních a takřka 1000 recenzí a referátů o nových knihách. Připočít k tomu musíme Stupkův soustavně zpracovávaný bibliografický soupis romanik v českých revuích, obsahující dnes přes 20.000 záznamů a sloužící řadě pracovníků i z jiných fakult.

Karel Ohnesorg

Přednáškový cyklus prof. J. M. Burlana

Ve dnech 11.—16. října 1965 uspořádala katedra slovanských literatur, divadelní vědy a filmové vědy na filosofické fakultě v Brně a katedra teorie umění na JAMU v Brně cyklus přednášek *O současné americké divadle a současné americké dramatice*.

Přednášející — profesor Státní university v New Yorku (Albany) Jarka M. Burian — probral díla E. O'Neill, A. Millera, T. Williame a řady mladších amerických dramatiků. Ve dvou přednáškách pak nastínil situaci profesionálního divadla v USA a vylíčil poměry, za nichž pracuje universitní divadlo a stálá amatérská scéna.

Přednášky prof. J. M. Burlana se konaly v aule filosofické fakulty v Brně a těšily se velkému zájmu brněnských vysokoškoláků i brněnské kulturní veřejnosti. Po každé z nich následovala živá diskuse.

Artur Závodský

Činnost brněnské pobočky Literárněvědné společnosti v letech 1963 a 1964

V roce 1963

21. ledna přednášel doc. dr. Harald Raab z university v Rostocku na téma *Recepce Puškina v Německu*. 1. března se konala diskuse o težích ke 4. svaku *Dějiny české literatury* za účasti členů redakce tohoto svazku dr. Jiřího Brabce a dr. Zdeňka Pešata. 29. března promluvil odb. asist. Vlastimil Válek na téma *Problematika třídění současné memoárové literatury*. 19. dubna přednášel prof. dr. Josef Hrabák o pohybu literárních žánrů doby husitské. 17. května hovořila dr. Vlasta Fialová na téma *Osobnosti a osudy nejslavnější bratrské tiskárny*. 7. června promluvil prof. dr. Artur Závodský přednášku *Satira jako zbraň kritiky*. 22. listopadu promluvil dr. Zdeněk Kožmín o stylu a tvůrčí metodě (před touto přednáškou se konala výroční schůze pobočky). 5. prosince přednášel doc. dr. Miroslav Drozda o vývojovém přelomu v současné sovětské próze. 26. prosince hovořil Jaroslav Nováček o některých záhadách životopisu J. A. Komenského.

V březnu 1963 byla při pobočce ustavena Skupina pro studium bratrských tisků a památek za vedení dr. Vlasty Fialové a prof. dr. Františka Níngra. Zasluhou této Skupiny byla věnována zvýšená pozornost studiu kulturní problematiky českobratrské, zejména studiu komeniologickému. V listopadu 1963 vznikla při pobočce Skupina pro studium dramatu a divadla za vedení prof. dr. Artura Závodského.

V roce 1964

15. ledna konal se Večer Jiřího Wolkra (spolu s filosofickou fakultou UJEP v Brně ke 40. výročí básníkova úmrtí); o Wolkově životě a díle promluvil doc. dr. Dušan Jeřábek, Wolkovy verše recitovali členové činohry Státního divadla v Brně Vlasta Fialová a Boleslav Roček, na klavír improvizoval Pavel Blatný. 6. března přednášel Joža Vochala o místeckém pobytu Petra Bezruče (spolupořadatelem této přednášky, po níž se diskutovalo zejména o téžanámětové Vochalově knize, byl Památník Petra Bezruče v Opavě). 10. dubna promluvil prof. dr. Mikuláš Bakoš o specifitě vztahů slovenské a české literatury. 24. dubna přednášel dr. Ján Čaplovič o Danielu Krmanovi a jeho vztazích k Moravě a Komenskému. 13. až 16. května se konala konference o aktuálních otázkách teorie verše (vedle LVS byla pořadatelkou konference filosofická fakulta v Brně). 22. května promluvil prof. dr. Josef Hrabák o některých problémech kulturního dědictví. 19. června referoval doc. dr. Oldřich Králík o dnešním stavu bádání o Zádonštině. 16. října přednášel dr. František Všetická o Josefu Štefanu Kubinovi. 23. listopadu promluvil prof. dr. Laszlo Dobossy z university v Budapešti na téma Jiří Wolker a Antila József. 27. listopadu přednášel doc. dr. Radovan Vidović z university v Zadaru o jihoslovanské literární vědě. 18. prosince konala se přednáška prof. dr. Helmuta Draws-Tychaena z university v Pappenheimu (NSR) *Zrození expresionismu* (spolu s brněnskou pobočkou Kruhu moderních filologů při ČSAV).